

Periodikum je podporováno ministerstvem zemědělství

Zpravodaj

Vydává Český zahrádkářský svaz Územní sdružení Šumperk – Jeseník

1

2022

USNESENÍ ZE ZASEDÁNÍ ÚZEMNÍHO SDRUŽENÍ ŠUMPERK-JESENÍK, konaného 2.4.2022

Zasedání bere na vědomí:

- 1) Zprávu o činnosti ÚS za roky 2020 a 2021
- 2) Zprávu kontrolní komise ÚS

Schvaluje:

- 1) Zprávu o hospodaření ÚS za rok 2021
- 2) Rozpočet ÚS na rok 2022
- 3) Plán práce ÚS na rok 2022

Ukládá představenstvu ÚS v roce 2022:

- 1) Ve Zpravodaji ÚS a na webových stránkách ÚS zveřejnit výsledek jednání zasedání a přijatá usnesení na tomto zasedání
- 2) Vydát dvě čísla Zpravodaje ÚS
- 3) Vysílat zástupce předsednictva na členské schůze ZO, pokud budou pozváni.

Ukládá členům Územní rady v roce 2022 (předsedům ZO):

- 1) Aktualizovat osadní řády dle místních podmínek s ohledem na vlastníky parcel, kteří nejsou členy ČZS dle Občanského zákoníku a stanov ČZS. Zejména nové členy výboru a kontrolních komisí seznámit s náplní jejich práce, tak jak jsou stanoveny stanovami a jednacím a volebním řádem. S veškerými problémy v organizaci se v prvé řadě obracet na členy předsednictva a teprve na jejich doporučení se obracet přímo na republikovou radu.

- 2) Informovat výbory a členy ZO o jednání a výsledcích zasedání ÚS, včetně přijatých usnesení. Presentovat při různých akcích jako jsou výstavy, schůze, přednášky a jiné akce pořádané ZO 65 výročí založení Českého zahrádkářského svazu.

Do 1.3.2023 odeslat hlášení předsednictvu ÚS o činnosti organizace a odeslat na ÚS seznam členů ZO.

Do 30.6.2023 odeslat naskenovaný Přehled o majetku a závazcích za rok 2022 na adresu: korbova@zahradkari.cz

Výtvarná soutěž 2022.

Ve výtvarné soutěži vyhlášené ČZS naše ÚS reprezentovala žákyně ZŠ Libina 548 Nela Hanáková, která v této soutěži obsadila 7. místo v kategorii „Kresba C“. Diplom a věcná cena jí byla předána ÚS.

Okresní kolo Mladý zahrádkář 2022

Územní sdružení českého zahrádkářského svazu Šumperk-Jeseník uspořádalo dne 6. Května 2022 soutěž Mladý zahrádkář. Po těžkém COVIDOVÉM období se opět uskutečnila soutěž Mladý zahrádkář tradiční formou s osobní účastí žáků. V roce 2020 se soutěž nekonala vůbec a v roce 2021 se okresní soutěž konala distanční formou na webu ČZS.

V letošním roce se zúčastnili okresního kola soutěže žáci ze čtyř škol a sice I. ZŠ Šumperk, ZŠ Bludov, 3. ZŠ Zábřeh a letos poprvé jeden žák z III. ZŠ Šumperk, celkem 32 žáků.

Soutěž proběhla v zasedací místnosti AGRITEC v Šumperku v pátek 6.5. 2022. Soutěž probíhala ve dvou věkových kategoriích a to:

mladší žáci 4.-6. třída ZŠ

starší žáci 7.-9. třída ZŠ.

Žáci měli ze 40 testových otázek vybrat tu správnou. Dále poznat 40 vzorků živých rostlin a semen. Do předem připraveného formuláře uvést rodový název rostliny, případně jeho druhový název, případně i latinský název.

Během akce bylo jako doprovodný program promítáno video o průběhu Národního kola konaného v Šumperku v roce 2018. Každý soutěžící obdržel malé občerstvení a upomínkové předměty.

Nejlepší 3 v každé kategorii obdrželi diplomy, poháry a drobné upomínkové předměty.

Vítězem kategorie mladší žáci se stal Robert Lubojacký z 3.ZŠ Zábřeh.

Vítězkou kategorie starší žáci se stala Lada Růžičková z 1.ZŠ Šumperk.

Vítězové obou kategorií jsou automaticky nominováni do Národního kola soutěže Mladý zahrádkář, které se uskuteční ve dnech 18. a 19. června 2022 v Brně.

Poděkování patří všem, kteří se na přípravě a zdárném uspořádání akce podíleli. Hlavně paní Sitařové Jitce, jako garantu této soutěže, která naše územní sdružení zastupuje v komisi pro mládež ČZS Praha a dále členům ÚS ČZS Šumperk. Také velký dík učitelům-doprovodu z jednotlivých škol, kteří žáky na soutěž připravovali a pomohli s opravou a vyhodnocením soutěžních otázek v obou kategoriích.

Vítěz kategorie mladší žáci Robert Lubojacký

Vítěz kategorie starší žáci Lada Růžičková

Okresní Floristická soutěž 2022

Územní sdružení Českého zahrádkářského svazu Šumperk – Jeseník uspořádalo 21. května Okresní soutěž Floristiky v Kulturním domě Rapotín za významné podpory starosty obce Rapotína Bohuslava Hudce. V kategorii žáci se zúčastnili dvě děvčata a jeden mladík. V kategorii senioři se sešlo 13 soutěžících. Nikdo z pořadajících netušil, že nám 21. květen připraví nečekaná překvapení. Nejenže byli všichni dobře připraveni včetně žáků, ale i klid při práci byl neskutečný, což vypovídalo o vysokém nasazení a úrovni zpracování aranžování váz a aranžmá, kterou byla vypichovaná miska do florexu. Všichni soutěžící měli označené stoly čísly, aby byla zachována anonymita a během tvoření neměli členové hodnotící komise možnost ovlivňovat jejich práci.

Byla zajištěna kvalitní hodnotící komise v celkovém počtu 5 osob, předseda pan Miroslav Klimek za ZO ČZS Brno a také člen celostátní komise posuzovatelů ČZS Praha, paní Vlasta Ambrožová, předsedkyně komise pro práci s mládeží z ÚS ČZS Praha, dále Zdeněk Hudoc, předseda ÚS ČZS Šumperk – Jeseník, Vlastimil Nedělník, člen PUS ČZS Šumperk – Jeseník a další.

Organizátorka a odpovědná osoba za Floristickou soutěž ÚS ČZS Šumperk – Jeseník byla paní Božena Kocůrková, místopředsedkyně ÚS ČZS Šumperk – Jeseník.

Kategorie žáci: **1. místo Mirek Fiala 3. ZŠ Šumperk, občan Rapotína, postup do Zemského kola, které se koná 2. června v Prostějově**

- 2. místo Eva Matějková ZŠ a MŠ Údolí Desné Rapotín, občanka Vikýřovic
- 3. místo Eliška Fialová MŠ Pohádka Šumperk, občanka Rapotína

Kategorie senioři: **1. místo Markéta Heverová ZO ČZS Rapotín, postup do Zemského kola, které se koná dne 2. června v Prostějově**

- 2. místo Zdena Engelová ZO ČZS Rapotín
- 3. místo Božena Pavelková ZO ČZS Sobotín – Petrov nad Desnou
- 4. místo získalo 10 zúčastněných soutěžících floristek:

paní Lenka Domská, Helena Foukalová, Marie Genertová, Lenka Hrochová, Anežka Šebelová, Libuše Tučková ze ZO ČZS Rapotín, dále paní Dana Hegerová, Jana Horská, Ludmila Krčová, Stanislava Škaroupková ze ZO ČZS Sobotín – Petrov nad Desnou.

Na Zemském kole, které se uskutečnilo v Prostějově 2. června nás velmi dobře reprezentovali žákyně Eva Matějková a slečna Markéta Heverová, která v seniorské kategorii obsadila nádherné **druhé místo** a postoupila do **Národního kola**, které se koná dne 30. 9. 2022 na výstavišti FLORA Olomouc v průběhu výstavy **Flora Olomouc - podzimní etapa (Hortikomplex**

Galerie z Floristické soutěže Rapotín 2022

Společné foto soutěžících, porota a starostové

Zdena Engelová 2. místo

Markéta Heverová 1. místo vítězka

Božena Pavelková 3. místo

ZEMSKÉ KOLO FLORISTIKY

Dne 2.6. 2022 se konalo v Prostějově Moravské Zemské kolo floristiky. Tři nejlepší ze Zemských, kol Čech a Moravy z každé kategorie postupují do Národního kola.

Územní sdružení Šumperk zastupovali dvě soutěžící.

Soutěžilo se ve třech kategoriích, žáci, junioři a senioři / což jsou vlastně dospělí členové ČZS/.

V kategorii žáků vítěz oblastního kola US ČZS Šumperk - Jeseník onemocněl, tak ho zastoupila Eva Matějková, žákyně páté třídy ZŠ Údolí Desné Rapotín.. Byla nejmladší účastnicí soutěže, ale vedla si statečně.

V juniorské kategorii jsme zastoupení neměli.

V seniorské kategorii si úžasně vedla vítězka oblastního kola Markéta Heverová, studentka vysoké školy a členka ZO ČSZ Rapotín. Skončila na nádherném druhém místě a postoupila do Národního kola, které se koná dne 30.9. na výstavišti FLORA Olomouc.

Blahopřejeme. PUS ČZS Šumperk - Jeseník

Změny zápisu ZO, SZO ve spolkovém rejstříku závazný výklad postupu (kopírováno z webu ČZS)

Agendu registrace a změn ve spolkovém rejstříku na Ústředí ČZS zpracovává
Ing. Matra Pawlicová, tel: 222 782 710 linka -28, mail: registrace@zahradkari.cz

K provedení změn (zápisu nebo výmazu) u základní organizace (dále jen „ZO“) ve spolkovém rejstříku je potřeba na Ústředí svazu zaslat následující dokumenty podle toho, zda se jedná o změnu osob v orgánech nebo o změnu sídla:

1. **Žádost**, ve které ZO uvede změny, které mají být v rejstříku provedeny
2. **Registrační list**, který obsahuje aktuální údaje včetně změn 3x originál
3. **Změna v osobách – Čestná prohlášení** zapisovaných členů výboru nebo kontrolní komise s úředně ověřeným podpisem
4. **Změna adresy sídla – Souhlas vlastníka** nemovitosti (dům, bytová jednotka) uvedeného v katastru nemovitostí <http://nahlizenedokn.cuzk.cz/> s umístěním sídla s úředně ověřeným podpisem vlastníka. Souhlas v době podání návrhu na soud nesmí být starší jak 3 měsíce.

Vzory výše uvedených dokumentů najdete na stránkách republikové rady ČZS(www.zahradkari.cz)

Na všech dokumentech (v žádosti i na přílohách) je nutné uvést ev. č. organizace.

Časté nedostatky:

1. **V žádosti** - chybí popis změn, které ZO chce v rejstříku změnit.
2. **registračním listě**
 - chybný název s použitím zkratk, neúplná adresa sídla
 - uvedení funkce u člena výboru nad rámec stanov (stanovy hovoří pouze o předsedovi, tajemníkovi a členech)
 - chybí datum vzniku funkce u členů výboru a u kontrolní komise
 - stejné osoby jsou uvedeny ve výboru a zároveň i v kontrolní komisi
 - chybí podpisy za ZO nebo ÚS (nutné dva podpisy jak u ZO, tak u ÚS), popř. chybí i razítko
3. **čestném prohlášení**
 - nedodáno čestné prohlášení zapisované osoby k požadované změně vůbec
 - nedodáno čestné prohlášení při změně z člena výboru na předsedu nebo naopak nebo z člena výboru do kontrolní komise a naopak (je to jiná funkce a rejstříkový soud vyžaduje předložení nového čestného prohlášení)
4. **prohlášení)souhlasu vlastníka**
 - souhlas chybně vydá nevlastník např. nájemce bytu nebo osoba, která v bytě bydlí, i když skutečným vlastníkem je Družstvo nebo obec, popř. jiná osoba. Pokud souhlas vydává Družstvo nebo obec je nutné, aby souhlas podepsala osoba oprávněná zastupovat Družstvo nebo obec navenek.
 - v případě více vlastníků je chybně uveden jen jeden, musí být uvedeni všichni vlastníci, popř. většina vlastníctví v SJM – často uveden pouze jeden z manželů, souhlas musí udělit oba manželé
5. Při potvrzování registračního listu ZO územní sdružení (dále jen „ÚS“) zkontroluje údaje v něm obsažené, dále zkontroluje žádost ZO o změny v rejstříku včetně příloh. Přílohy musí být v originále nebo úředně ověřené. V případě nedostatků ÚS vrátí žádost ZO k přepracování. Bezchybné žádosti s přílohami předá ÚS na Ústředí.
6. Ústředí svazu **v případě nedostatků** v žádosti nebo v zaslaných dokumentech bude postupovat v souladu s rozhodnutím představenstva ze dne 15. 06. 2017 - žádost spolu se všemi zaslanými přílohami vrátí zpět odesílateli s informací, jak má nedostatky odstranit.
7. Pokud žádost a přílohy jsou v pořádku, svaz podá návrh na zápis změn k rejstříkovému soudu.
8. Tento výklad byl projednán na zasedání představenstva ČZS dne 20. 7. 2017.

V Praze dne 27. 07. 2017 JUDr. Jarmila Štrobllová

UPOZORNĚNÍ PRO ZO

V registračním listě musí být uvedeni všichni členové výboru ZO. Pokud má ZO více osad potom členové výboru musí být také předsedové osad!!!!

Životabudič pro sladší a odolnější plody

Vyrobte si doma prvotřídní hnojivo na bázi jedlé sody. Vaše rajčata po něm budou naprosto k nakousnutí a v dost hojném počtu. Prostě si to užijete. Rajčata nejen vyživíte, ale zároveň je ochráníte před škůdci a houbovými patogeny. Bude vám stačit jen pár přísad, které máte zcela určitě už doma.

Co budete potřebovat:

- 1 polévková lžička jedlé sody
- 1 polévková lžička rostlinného oleje
- 30 gramů strouhaného mýdla na prádlo s jelenem
- 5 litrů vody

Všechny ingredience smíchejte a vzniklý roztok aplikujte na rostliny pomocí postřikovače každé dva týdny.

Okurky vám také poděkují za pomoc jedlé sody. Často listy i mladých okurek žloutnou a plody se přestanou správně rozvíjet. Toto není předčasné vadnutí, ale znak nemoci. Připravte roztok: 1 polévková lžička sody zředěná v 10 litrech vody. Nastříkejte na okurky a zabráníte tomuto jevu.

I když mají mravenci v přírodě své nezastupitelné místo, pokud se přemnoží na záhonu, nadšeni z nich jsme jen málokdy. Zkuste místo, kde si zrovna udělali hnízdo, posypat jedlou sodou. Když postup několikrát zopakujete, mravenci se rádi odstěhují. Dobře účinkuje tenhle bílý prášek také na všude přítomné slimáky. Možná jste už zkoušeli jejich tělíčka posolit. Soda účinkuje podobně, jen je to pomalejší. Přesto povrch jejich těla naruší a slimák postupně hyne a vyschne.

Plíseň okurková – jak na ni.

Plíseň okurková je nemocí, kterou vyvolává vřetenatka okurková. A ta o sobě dává ponejprv vědět drobnými nažloutlými či žluto-zelenými skvrnami na svrchní straně listů, které se postupně zcelují. A pak, když už je to jenom o žlutém listí, se starají o sesychání a likvidaci celé rostliny.

Suché žloutnutí listů je ale jen vnějším projevem nákazy. To podstatné se totiž odehrává na vnitřní, spodní straně listů. Tam se totiž vřetenatka usadila, a odtud, z průduchů rostliny, teď do okolí rozprašuje své spory. To běžně nahnědlé až černavé zesponu je tedy zdrojem problému, který se seshora projevuje žloutnutím. Krušné na tom je, že jakmile už začalo žloutnutí, jste v defenzivě. Ledacos se dá ještě zachránit včasným otrháním listů, z nichž plíseň startuje, přejít do ofenzivy můžete postřiky. Ale už situaci nemáte úplně pod kontrolou.

Černavé spodní strany listů jsou zvláště patrné po navlhčení, nebo po dešti. Vřetenatka se totiž šíří a množí tak, že spory posílá nejen vzduchem, vyprášením, ale také tím, že je pouští po vodě. Z toho se dá odušit, že zárodky plísně už budou v půdě, na stěnách skleníku nebo pařeniště, zkrátka a dobře, všude. Špatná zpráva to není jen pro okurky a jim blízce příbuzné vodní melouny, tedy druhy hostitelské. Plíseň totiž umí napadnout i rajčata a cukety. A šíří se pekelnou rychlostí.

Za záchrannou brzdu můžete zatáhnout buď chemickou cestou (postřiky jako Ortiva, Acrobat, Kuprikol, Previcur – nezapomeňte, aplikovat z obou stran listu), anebo biologickou cestou. Ta je trochu pracnější, ale má své kouzlo. Protože tím do své úrody nezaneseš nějaké podezřelé toxické prvky. Jde o tom, že i vřetenatka okurková má své vlastní nepřátele. Třeba mikro-parazitickou řasovku, houbu *Pythium oligandrum*. Ta si chce pochutnat na vřetenatce, a vaše okurky ji nezajímají. A samozřejmě, zmínit tu musíme i recepty z domácí zelené lékárny.

Ne že by byly nějak zvlášť účinné, ale někteří zahradníci na ně nedají dopustit. Čajový výluh nebo roztok jedlé sody ale působí poměrně divoce. Zmiňován – jako součást prevence – často je mléčný postřik (1:1 roztok vody a čerstvého, nepasterovaného mléka), který má bránit usazení plísně na listech. A z úderné sady pak dobře odstátý křenový postřik. Jeho efektivnosti se dá věřit o trochu víc, protože křen je svými antibiotickými schopnostmi docela známý.

Význam ale bude mít jen ve formě časného zásahu, u ne-plně rozrostlé plísně. Navíc to už jsou situace, kdy vedete boj, do kterého vás vmanipulovaly okolnosti. Jak tedy nemít problém s plísní? Nevytvářejte podmínky, za nichž se jí u vás bude líbit!

Pověste je výš!

Plíseň *Pseudoperonospora cubensis* totiž potřebuje k životu zapařené prostředí, stálé klima a bezvětří, tropické vlhko a vysoké teploty. To je pro ni ráj. Tenhle ráj má pro ni značný rozptyl – i když by byla raději za teplotu 25°C, prosadí se i v 15°C. To když jí dopřejete dostatek vlhka. Zálivku a teplotu úplně regulovat nemůžete, protože chcete pěstovat okurky. Ale plísní můžete vzít prostor pro růst tím, že ony okurkové rostliny vyvěsíte a vytáhnete do výšky.

S pomocí sítě, výpletu, důmyslné konstrukce z větvíček nebo bambusu, uchycením na rošt. Variant je bezpočet a společné jim je to, že zabraňují nebo minimalizují dotek vlhkého a prohřátého substrátu s listovým. A to je ten hlavní rozdíl, mezi okurkou bez plísně a vadnoucí okurkou s plísní.

Vyvázat a vyzvednout okurky do výšky, to je něco, co je zapotřebí udělat teď. Aby se rostliny dokázaly na vertikální růst trochu adaptovat, a uchytily se dříve, než se objeví plíseň. Rostlinám budete muset zprvu trochu pomoci (netáhnou se do výšek tak automaticky, jako třeba úponky fazolí), ale brzy se stabilizují a jde to. Plíseň pak nemá šanci, protože čerstvé povětří profukující kolem vyvěšených oddenků jim nedělá dobře.

Tohle praktické technické opatření je pak třeba doplnit tím, že okurky budete zalévat jen cíleně, ke kořenům a přiměřeně. A pokud je máte ve skleníku, budete kolem nich dostatečně větrat, případně jim rovnou postavte okurkoviště. Ideálem je místo, kde okurkům kromě čerstvého povětří nabídnete i slunce. Z takové lokality se plíseň znechuceně klidí, aniž by se tu usadily. Zmizí dřív, než byste řekli *Pseudoperonospora cubensis*.

Dobré zprávy na závěr? U vyvěšených okurek se zvyšuje počet květů k opylení. Opylovači k nim mají lepší přístup. A to znamená větší úrodu. Ale nezapomeňte na to: o tom, jestli budete za měsíc řešit problémy s plísní okurkovou, se rozhoduje právě teď.

Žádáme vás o spoluúčast na vytváření Zpravodaje. Napište nám jaké máte zkušenosti z vašich osad ať už co se týká pěstování zeleniny, květin, bylinek atd, výpěstků, výstav, spolupráce s obcí. Zkušenosti z vašich organizací budou určitě zajímavé a přínosem pro ostatní organizace.

Toto číslo Zpravodaje č.1/2022 pro vás připravili: Zdeněk Hudos, Božena Kocůrková, Jitka Sitařová, Bohumila Žváčková

